

XV. Literatura

- Ackland, T. R., Bloomfield, J.: Functional anatomy. In: Textbook of science and medicine in sport. Ed. J. Bloomfield, P. A. Fricker, K. D. Fitch. Blackwell Scient Publ., Oxford, kap. 1, s. 2, 1992.
- Acheson, R. M.: A method of Assessing Skeletal Maturity from Radiographs. *J. Anat.*, 88, s. 498., 1954.
- Baumgartner, R. N., Roche, A. F.: Tracking of fat pattern indices in childhood: The Melbourne study. *Hum. Biol.* 60, 549, 1988.
- Bayley, N., Pinneau, S.: Tables for predicting adult height from skeletal age: revised for use with Greulich-Pyle hand standards. *J. Pediatr.* 40, 423, 1952.
- Bayley, N.: Some increasing parent-child similarities during the growth of children. *J. Educ. Psychol.* 45, 1, 1954.
- Behnke, A. R., Wilmore, J. H.: Evaluation and regulation of body, build and composition. Prentice-Hall, Englewood Cliffs, New Jersey, 1974.
- Beunen, G. et al: Children and exercise. Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart, 1990.
- Bláha, P. et al.: Antropometrie československé populace od 6 do 55 let. Čs. spartakiáda 1985. Praha, 1986.
- Bláha, P. et al.: Antropometrie českých předškolních dětí ve věku od 3 do 7 let. Praha, 1990.
- Blažek, F.: Malý antropometrický status pro dětské lékaře. *Čs. Pediat.*, 23, 9, 831 – 833, 1968.
- Blažek, F.: Růst a vývoj dítěte. *Čs. Pediat.*, 26, 7, 317 – 321, 1971.
- Blažek, F. et al.: Somatotyp v dětském věku. In: Pokroky v pediatrii, 98 – 113, 1970.
- Bok, V.: Příspěvek ke zkoumání dědičné podmíněnosti vybraných antropometrických charakteristik. *Teor. Praxe těl. Vých.*, 32, 1, 55 – 63, 1984.
- Borkan, S. A., Norris, A. H.: Assesment of biological age using a profile of physical parameters. *J. of Gerontology*, 35, 324 – 339, 1980.
- Bouchalová, M.: Vývoj během dětství a dospívání. Avicenum, Praha, 1987.
- Brauer, B. M.: Die Bestimmung des biologischen Alters in der Sport und jugendärztlichen Praxis mit neuen anthropometrischen Methoden. *Ärztl. Jugend.*, 73, 94 – 100, 1082.
- Brožek, J., et al: Densimetric analysis of body composition: revision of some quantitative assumptions. *Ann. N. Y. Acad. Sci.* 110, 113, 1963.
- Carter, J. E. L.: The somatypes of athletes – a review. *Hum. Biol.* 42, 535, 1970.
- Cieslik, J.: Wplyw niektorych zaburzeń hormonalnych na rozwój somatyczny i dojrzałość biologiczna dziewcząt i chłopców. *Materialy i prace antrop.*, 88, 43 – 86, 1974.
- Correnti, V., Zauli, B.: Olympionici 1960, Roma, 1964.
- Čelikovský, S. et al. Teorie pohybových schopností. Praha, 1976.
- Čihák, R., : Anatomie 1. Avicenum, Praha, 1987.
- De Garay, A. L., et al: Genetic and anthropological studies of Olympic Athletes. Academic Press, 1974.
- Dobry, L.: Didaktické základy sportovního tréninku. Praha 1983.
- Dovalil, J.: Pohybové schopnosti a jejich rozvoj ve sportovním tréninku, VMO ÚV ČSTV Praha, 1986.
- Drinkwater, D. T., Ross, W. D.: Anthropometric fractionation of body mass. In: Kinanthropometry II. Vol. 9 Univ. Park Press, Baltimore, s. 178, 1980.
- Drobná, M., Drobný, I.: Vývinová antropológia. UK Bratislava, 1978.

- Dubovický, M.: Stanovenie biologického veku starých ľudí. Dipl. práce, Bratislava, 1991.
- Engerová, A. et al.: Hodnoty krvného tlaku v ohraničenom populačnom vzorku detí v Bratislave. *Čs. Pediat.*, 40, 10, 596 – 600, 1985.
- Ferák, V., Sršeň, Š.: Genetika človeka. SPN, Bratislava, 1981.
- Fetter, V., Prokopec, M., Suchý, J., Titlbachová, S.: Antropologie. Academia, Praha, 1967.
- Feuereisl, R., Felkel, H.: Jednoduché návody k vyšetřování funkce dýchacího ústrojí. Avicenum, Praha, 1977.
- Frey, G.: Zur Terminologie und Struktur physischen Leistungsfaktoren und motorischer Fähigkeiten. *Leistungssport*, 7, 339, 1977.
- Garn, S. M., et al: Parental body build and developmental progress in the offspring. *Science* 132, 1555, 1960.
- Gerylovová, A., Bouchalová, M.: Pokus o citlivější vyhodnocení výškováhového vzťahu. *Čs. ped.*, 32, 3, 147 – 150, 1977.
- Goldstein, H.: Assesment of Skeletal Maturity and Prediction of Adult Height (TW2 Method). Oxford, 1983.
- Greulich, W. W., Pyle, S. J.: Radiographic Atlas of Skeletal Development of the Hand and Wrist. Stanford University Press, California, 1959.
- Grimm, H.: Základy konstituční biologie a antropometrie. SZN Praha, 1961.
- Hanulík, M. a kol.: Praktická cvičenia z antropológie. UK, Bratislava, 1982.
- Havlíček, I.: Motorická a športová výkonnosť športovo talentovanej mládeže. In: Športová príprava talentovanej mládeže XVIII, Sborník VMR SÚV ČSZTV, Šport Bratislava, s. 112, 1987.
- Hebbelinck, M., Ross, W. D.: Kinanthropometry and biomechanics. In: Biomechanics IV. Ed. R. C. Nelson, C. A. Morehouse. Univ. Park Press, Baltimore, s. 537, 1974.
- Hebbelinck, M. et al: Body build and somatotype of Olympic swimmers, divers and water polo players. In: Internat. Symp. Biomech. in Swimming. Brussell, 1974.
- Hejda a kol.: Výživa a zdravotní stav člověka. Avicenum, Praha, 1987.
- Hirata, K. I.: Physique and age of Tokyo Olympic Champions. *J. Sports. Med. Phys. Fitness* 6, 207, 1966.
- Hošek, V. et al: Teoretické základy výběru sportovních talentů. ČÚV ČSTV Metodický dopis, Praha, 1975.
- Hirata, K., Kaku, K.: The evaluating method of physique and physical fitness and its practical application. Gifu City, Japan, 1964.
- Cheek, D. B.: Human growth: body composition, cell growth, energy and intelligence. Lea and Febiger, Philadelphia 1986.
- Chytráčková, J.: Možnosti individuálního hodnocení motorické výkonnosti dětí podle somatických předpokladů (v tisku).
- Jaroš, M., Lomíček, K.: Návrh zjednodušeného hodnocení postavy žáků. *Těl. vých. mlád.*, 23, 5, 194 – 205, 1957.
- Jirka, Z., Kosová A. a kol.: Praktikum z tělovýchovného lékařství. UP Olomouc, 1989.
- Jurišicová, M., Tydlačka, V.: Vztah mezi chronologickým vekom a dentálnymi stupňami. *Zprávy Čs. spol. antrop.*, XXXVI – 2, 48 – 49, 1983.
- Kališová, M., Riegerová, J.: Dědičnost některých antropometrických znaků. *Teor. Praxe těl. Vých.*, 36, 10, 726 – 741, 1988.
- Kantero, R. L., et al: Predictability of individual height and weight growth from cross-sectional distance curves from birth to 10 years. *Acta Paed. Scand. Suppl.* 220, 33, 1971.
- Kapalín, V.: Atlas standardních rtg snímků ruky a zápěstí českých dětí. 1973.

- Kato, S., Ishiko, T.: Obstructed growth of children's bones due to excessive labor in remote corners. In: Proc. Internat. Congr. Sport Sciences, Jap. Union of Sport Sciences, Tokyo, s. 479, 1966.
- Keul, J. et al.: Energy metabolism of human muscle. Basel 1972.
- Keys, A., Brožek, J.: Body fat in adult man. *Physiol. Rev.* 33, 245, 1953.
- Kohlrausch, W.: Zusammenhänge von Körperform und Leistung. Ergebnisse der anthropometrischen Messungen an der Athleten der Amsterdamer Olympiade. *Arbeitsphysiol.* 2, 187, 1929.
- Klementa, J. a kol.: Somatologie a antropologie. SPN, Praha, 1981.
- Klemetna, J.: Somatometrie nohy. SPN Praha, 1987.
- Kolodčenko, V. P.: Metodika opredelenija antropometričeskogo vozrasta čelověka. *Teor. Prakt. fiz. Kult.*, 2, 35 – 36, 1990.
- Komárek, L. et al.: Fotografická kvantitativní metoda hodnocení držení těla školních dětí. *Čs. Hyg.*, 27, 7, 385 – 391, 1982.
- Komenda, S., Klementa, J.: Problém adekvátní tělesné hmotnosti. *AUPO, Fac. Ped., Biol.* III., 49 – 67, 1983.
- Komínek, J., Rozkvcová, E.: Určování zubního věku ve frontálním úseku čelisti. *Čs. stom.*, 6, 416 – 421, 1978.
- Koniar, M., Leško, M.: Biomechanika. SPN, Bratislava, 1992.
- Kovář, R.: Human variation in motor abilities and its genetic analysis. UK, Praha, 1981.
- Krákora, B.: Problém fyziologického věku v tělesné výchově. *Sokol*, LXIX, 12, 100 – 110, 1948.
- Krestovnikov, A. N.: Nárys fyziologie tělesných cvičení. St. tělových. nakl. Praha, 1954.
- Kopřiva, J.: Program pro výpočet tělesné výšky v dospělosti. *Teor. Praxe těl. Vých.*, 38, 6, 376 – 377, 1990.
- Krásničanová, H., Zemková, D.: Růst a biologický věk. *Čs. Pediat.*, 46, 12, 525 – 530, 1991.
- Kučera, M., Vališ, J.: Jednoduchá metoda vyjadřování držení těla. *Prakt. Lék. (Praha)*, 65, 21, 796 – 798, 1985.
- Kopczynska, J.: Atlas radiologiczny rozwoju košča dloni i nadgarstka. Warszawa, 1969.
- Kováč, P.: Nové grafické metody na hodnotenie telesného rastu detí a mládeže. *Čs. pediat.*, 26, 9, 446 – 450, 1971.
- Kovář, R.: Somatotypes of twins. *Acta univ. Car. Gymnica*, 13, 2, 49 – 59, 1977.
- Láník, V. et al.: Včasná depistáž skolióz. *Rehabilitácia, Suplementum*, 13, 21, 64 s, 1980.
- Labudová, J.: Pozmatky o držaní tela. *Olymp. spol. Slovenska*, Bratislava, 1992.
- Lhotská, L., Bláha, P., Vignerová, J., Roth, Z., Prokopec, M.: 5. celostátní antropologický výzkum dětí a mládeže 1991 (české země). SZÚ Praha, 1993.
- Linc, R., Havlíčková, L.: Biologie dítěte a dorostu. SPN, Praha, 1989.
- Lohman T. G., et al: Anthropometric Standardization. Reference manual. Human Kone-tics Books, Champaign, Illinois, 1988.
- Lohman, T. G.: Skinfolds and body density and their relation to body fitness: A review. *Hum. Biol.* 53, 181, 1981.
- Lukaski, HJ. C.: Methods for the assessment of human body composition: traditional and new. *Am. J. Clin. Nutr.* 46, 537, 1987.
- Luksch, F., Riesenauer, R.: Klinické hodnocení dívčí puberty. SZN Praha, 1966.
- Malina, R. M.: Quantification of fat, muscle and bone in man. *Clin. Orthopaed.* 65, 9, 1969.
- Malina, R. M., et al: Parent size and growth status of offspring. *Social. Biol.* 17, 120, 1970.
- Malina, R. M.: Exercise as an influence upon growth. *Clin. Pediatr.* 8, 16, 1969.
- Malkovská, M., Riesenauer, R.: Hodnocení tvaru hrudníku z kyrtometrického záznamu pomocí indexů. *Teor. Prax. těl. Vých.* 22, 497., 1974

- Martin, R. Saller, K.: Lehrbuch der Anthropologie in systematischer Darstellung. G. Fischer Verlag, Stuttgart, 1959.
- Matiegka, J.: The testing of physical efficiency. Amer. J. Anthropol. 5, 223, 1921.
- Mészáros, J. et al.: Assurement of biological development by anthropometric variables. In: Binkhorst, R. A. et al., Human Kinetics, Inc., Champaign, Illinois, 341 – 345, 1985.
- Měkota, K.: Koordinační schopnosti a pohybové dovednosti. Met. dopis VMO ÚV ČSTV, Praha, 1982.
- Měkota, K., Blahuš, P.: Motorické testy v tělesné výchově. Praha, 1983.
- Miller, D. I., Nelson, R. C.: Biomechanics of sport. Lea and Febiger, Philadelphia, 1973.
- Moravec, R. a kol.: Telesný funkční rozvoj a pohybová výkonnost 7. až 8. ročnej mládeže ČSFR. Zborník MŠ Maš SR, Bratislava, 1990.
- Nakamura, E., Moritani, T., Kanetaka, A.: Biological age versus physical fitness age. Eur. J. Appl. Physiol. 58, 778 – 785, 1989.
- Nováková, M.: Kyrptomety of the chest. In: Physical Fitness and its laboratory assessment. Ed. J. Král, V. Novotný, Univ. Carol. Pragensis, s. 75, 1970.
- Nováková, H., Ulbrichová, M.: Struktura odrazových schopností ve vztahu k tělesnému vývoji sportovních gymnastek. In: 18. sborník VR ÚV ČSTV, Olympia Praha, s. 139, 1987.
- Nováková, H.: Normativy specifické tělesné výkonnosti a jejich vývojové změny. In: Sukop, J. et al: Biomechanické podmínky vrcholové sportovní výkonnosti. (záv. zpráva SPTR N 01-333-801-04/07) s. 15, FTVS UK, Praha 1990.
- Novotný, V. V.: The functional anthropology at the time of J. E. Purkyně and today. In: Methods of functional anthropology (2). Ed. V. V. Novotný, S. Titlbachová. Univ. Carol, Pragensis, s. 15, 1990.
- Orvanová, E.: K otázce dedičnosti telesnej stavby. Teor. Praxe těl. vých., 33, 8, 472 – 477, 1985.
- Pacovský, V.: O stárnutí a stáří. Avicenum, Praha, 1990.
- Pařízková, J.: Rozvoj aktivní hmoty a tuku u dětí a mládeže. Thomaerova sbírka 413, SZN Praha 1962.
- Pavlovskij, O. M.: Biologičeskij vozrast čelověka. Moskva, 1987.
- Placheta, Z.: Youth and physical activity. J. E. Purkyně Univ., Medicel Fac., Brno 1980.
- Procházka, R.: Antropometrické charakteristiky a somatotyp chlapců ve věku od 11 do 14 let. Kand. disert. práce, Bratislava, 1992.
- Prokopec, M.: Trend tělesného vývoje dětské populace v ČSR za posledních třicet let. Čs. Hyg., 31, 10, 541 – 557, 1986.
- Prokopec, M. et al.: Výsledky 3. celostátního výzkumu mládeže 1971 (české kraje). Čs. Pediat., 73, 341 – 346.
- Prokopec, M., Dutková, L.: Grafické pomůcky pro hodnocení růstu dětí. Čs. Pediat., 44, 2, 87 – 92, 1989.
- Provazník, K. et al.: Hygiena školní práce. Avicenum, Praha, 1985.
- Przeweda, R.: Rozwoj somatycznz i motoricznz. Warsawa, WSP, 1981.
- Riegerová, J.: Druhá dentice u dětí z okolí Olomouce (Hlubočky, Mariánské údolí, Hrubá Voda). Acta F. R. N. Univ. Pal. Olom., Biol., 67, 259 – 276, 1980.
- Riegerová, J.: Růst a vývoj olomouckých dětí ve věku 10 až 15 let. Olomouc, 1982.
- Riegerová, J.: Ověřovací studie predikce tělesné výšky podle Šrámkové, Prokopce a Železného 1978. Teor. Praxe těl. Vých., 33, 6, 357 – 366, 1985.

- Riegerová, J.: Prediction efficiency of some body dimensions related to differentiation according to growth dynamics. AUPO, Fac. rer. nat., Vol. 99, Biol. 30, 281 – 296, 1990.
- Riegerová, J.: Growth dynamics of selected anthropometric parameters of Olomouc 10 – 17 – aged girls. AUPO, Fac. rer. nat., Vol. 90, Biol. 27, 253 – 271, 1987.
- Riegerová, J.: Růstová dynamika vybraných antropometrických parametrů olomouckých chlapců ve věku 10 – 12 let. AUPO, Fac. rer. nat., Vol. 93, Biol. 28, 207 – 221, 1988.
- Riegerová, J.: Možnosti hodnocení optimální hmotnosti vysokoškolské mládeže. AUPO, Fac. rer. nat., 71, Biol., 185 – 189, 1981.
- Riegerová, J.: Hodnocení vitální kapacity plic vzhledem k typům tělesné stavby učňovské mládeže Olomoucka. ACTA Univ. Pal. Olom. FRN, 47, 225 – 249, 1974.
- Riegerová, J., Kosová, A., Vrtěl, R.: Studium vývoje hodnot krevního tlaku u olomouckých dětí ve věku 10 až 13 let. ACTA Univ. Pal. Olom. FRN, Biol. 31, 104, 187 – 195, 1991.
- Riegerová, J., Vodička, P.: Vztah somatotypu a motorické výkonnosti u dětí a dospělých. Tělesná výchova a sport, 2, 3, 41 – 43, 1992.
- Riegerová, J.: Vybrané kapitoly z ekologie člověka. UP, Olomouc, 1988.
- Rudolf, M.: Studium tělesného složení u studentů I. ročníku tělesné výchovy. Diplomová práce, FTK UP Olomouc, 1993.
- Rygula, I.: Odziedziczalność uzdolnień ruchowych. Wychowanie Fizyczne i Sport, XXX, 1, 27 – 38, 1986.
- Seliger, V. et al.: Metody a výsledky celostátního výzkumu fyzické zdatnosti obyvatelstva. Praha, 1975.
- Seliger, V., et al.: Fyziologie tělesných cvičení. Praha, 1980.
- Seliger, V., Choutka, M.: Fyziologie sportovní výkonnosti, Praha, 1982.
- Semiginovský, B. et al.: Praktická cvičení ze základní fyziologie člověka. SPN, Praha, 1990.
- Sempé, M., Pédrón, G.: Détermination de l'âge osseux par les méthodes numériques. Paris, 1970.
- Sermejev, D. V.: Sportsmenam o vospitaniji gibkosti. Moskva, 1970.
- Siri, W. B.: The gross composition of the body. Adv. Biol. Med. Physics 4, 239, 1956.
- Škerlj, B., et al: Subcutaneous fat and age changes in body build and body form in women. Amer. J. Phys. Anthropol 11, 577, 1953.
- Steinhaus, A. H.: Chronic effects of exercise. Physiol. Rev. 13, 103, 1933.
- Suchý, J.: Jak se mění člověk. SPN, Praha, 1972.
- Suchý, J., Machová, .: Praktická cvičení ze somatologie a antropologie. SPN, Praha, 1966.
- Szopa, J.: Genetyka w wychowaniu fizycznym i sporce – wybrane zagadnienia metodologiczne. Wychowanie fizyczne i sport, XXX, 2, 3 – 14, 1986.
- Susanne 1980, Jarosz, Wolanski 1967 – citováno podle Šimkové 1990.
- Šelingerová, M.: Stanovenie biologického veku a jeho uplatnenie v športe. Kand. disert. práce, Bratislava, 1992.
- Šimková, N.: Genetické aspekty a praktické využitie somatometrie pri výbere športovo talentovanej mládeže. In: 19. sborník VR ÚV ČSTV, Olympia Praha, s. 81, 1988.
- Šimková, N., Ramaczay, L.: Výška tela ako kritérium pri výbere športovo talentovanej mládeže. Trenér 10, 468 – 471, 1983.
- Šimková, N., Moravec, R.: Prognóza telesnej výšky ako kritérium pri výbere talentov. In.: Tělesná výchova a sport v živote mládeže. Bratislava, 258 – 263, 1986.

- Šimková, N., Ramacsay, L.: Odhad heritability antropometrických znaků u športujúcej a nešportujúcej detskej populácie. *Teor. Praxe těl. Vých.*, 38, 8, 472 – 484, 1990.
- Šimková, N., Ramacsay, L.: Odhad heritability pohybových schopností u športujúcej a nešportujúcej detskej populácie. *Teor. praxe těl. Vých.*, 38, 10, 594 – 602, 1990.
- Šprynarová, Š., et al: Systémový přístup a modelování při výzkumu v tělesné kultuře. *Acta Univ. Carol. Gymnica* 9, 95, 1973.
- Šrámková, P., Prokopec, M., Železný, J.: Predikce tělesné výšky. *Teor. Praxe těl. Vých.*, 26, 4, 226 – 234, 1978.
- Štěpnička, J.: Typologie motoriky. In: Čelikovský S. et al. *Antropomotorika*, SPN Praha, s. 81, 1974.
- Štěpnička, J.: Návod na odhad přibližného somatotypu. *Těl. Vých. mlád.*, 49, 8, 323 – 326, 1983.
- Štěpnička, J., Chytrácková, J., Kasalická, V., Kubrychtová, I.: Somatické předpoklady ke studiu tělesné výchovy. UK, Praha, 1979.
- Švancara, J., et al: Diagnostika psychického vývoje. Avicenum, Praha, 1971.
- Švarc V. B.: K probleme vroždenogo i priobretannogo v razvitii dvigatelnyh sposobnostej. In: *Problemy genetičeskoj psihofiziologii čeloveka*. Nauka Moskva, s. 155, 1978.
- Talbot, N. B.: Measurement of obesity by the creatinine coefficient. *J. Dis. Child.* 55, 42, 1938.
- Tanner, J. M.: Rozwoj w okresie pokwitania. PZWL Warszawa, 1963.
- Tanner, J. M., Whitehouse, R. H., Cameron, N., Marshall, W. A., Healy, M. J.: Assessment of Skeletal Maturity and Prediction of Adult Height (TW2 Method). Academic Press, Oxford, 1983.
- Tanner, J. M.: The physique of the Olympic Athletes. London, 1964.
- Thiemann, H., Nitz, I.: Röntgenatlas der normalen Hand im Kindersalter. Georg Thieme Verlag, Leipzig, 1991.
- Tittel, K.: Tasks and tendencies of sport anthropometry development. In: *Biomechanics of Sports and Kinanthropometry*. Ed. F. Landry, W. A. R. Orban, Symposia Spec. Inc., Miami, s. 283, 1976.
- Tumanjan, G. S., Martirosov, E. E.: Telosloženje i sport. *Fizkultura i sport*, Moskva, 1976.
- Ulbrichová, M.: Možnosti predikce tělesné výšky pro potřeby výběru sportovně talentované mládeže. *Sbor. mat. výzk. práce v oblasti vrcholového sportu, ÚV ČSRV*, Praha, 35 – 42, 1977.
- Ulbrichová, M.: Frakcionace hmotnosti těla z hlediska sportovních pohybových činností. (Kand. dis. práce), VÚT FTVS UK, 1984.
- Ulbrichová, M.: Možnosti predikce tělesné stavby. (Záv. zpráva VIII-5-13/3-2) VÚT FTVS UK Praha, 1978.
- Ulbrichová, M. et al: Možnosti predikace tělesné výšky v dospělosti z růstových dat. In: XI. sborník VR ÚV ČSTV, Praha, s. 37, 1981.
- Ulbrichová, M., et al: Analýza vztahu morfologických parametrů k technice provedení trhu ve vzpírání. (Záv. zpráva DÚ O1 RÚMŠ HÚ VIII). VÚT FTVS UK laboratoř motoriky, Praha, 1985.
- Ulbrichová, M., Nováková, H.: Vztahy mezi somatickým a motorickým vývojem a jejich význam pro výběr sportovně talentované mládeže. In: 19. sborník VR ÚV ČSTV, Olympia Praha, s. 99, 1988.

- Ulbrichová, M.: Contemporary problems of sports anthropology. Acta Univ. Carol. Kinanthropol 1992 (v tisku).
- Valk, I. M.: Accurate measurement of the length of the ulna and its application in growth measurement. Growth, 35, 297 – 310, 1971.
- Valk, I. M.: Ulnar growth in boys around the age of puberty. Growth, 38, 437 – 464, 1974.
- Vojtenko, V. P.: Metodika stanovenia biologického veku človeka. Realizační výstup výzk. úlohy ŠPTR – P17535501. Malacky, 220 – 226, 1987.
- Walker, R. N.: Standards for somatotyping children. I. The prediction of young adult height from children's growth data. Ann. Hum. Biol. 1, 149, 1974.
- Wanke, A.: Individuálne okreslenie antropologiczne. Przegł. Antropol. 21, 986, 1955.
- Wilmore, J. H.: Body composition and body energy stores. In: Endurance in sport. Ed. R. J. Shepard, P. O. Astrand. Oxford Blackwell Scientific Publ., s. 244, 1992.
- Wolanski, N., Siniarska, A.: Studies on development of motorics in Polish populations. In: Ontogeneze motoriky, ed. Měkota K., Olomouc 1985.
- Wutscherk, H.: Die Bestimmung des „biologischen“ Alters. Theor. und Praxis der Körperkultur, 23, 169 – 170, 1974.
- Wutscherk, H.: Grundlagen der Sportanthropometrie – Messtechnik und Methoden. DHFK, Leipzig, 1981.
- Zaciorskij, V. M.: Mass-inercionnyje charakteristiki i ich vzaimosvjaz s antropometričeskimi priznakami. Voprosy antropol. 69, 91, 1979.
- Zaciorskij, V. M.: Fizičeskije kačestva sportsmena. Moskva, 1966.
- Zicha, J. et al.: Hodnocení krevního tlaku věkovými normami. Prakt. Lék. (Praha), 72, 9, 332 – 334, 1992.
- Zicha, J. et al.: Hodnocení krevního tlaku věkovými normami. II. Praktické zkušenosti. Prakt. Lék. (Praha), 72, 9, 335 – 337, 1992.
- Žák, R., Koudelka, M.: Meranie s možnosťou stimulácie deformácií ľudského tela v postu-re. Prakt. Lék. (Praha), 62, 21, 782 – 788, 1982.